

တၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤ-တၢ်အိၣ်သးလၢ အသးစီဆုံအမဲၢ်ချံတထံၣ်ဘၣ်တၢ်ဘၣ်/သးစီဆုံအမဲၢ်တအိးထီၣ်ဘၣ်.
တၢ်တိၢ်ထူ- ယွၤဟ့ၣ်လီၤတၢ်ပနီၣ်လၢမူခိၣ်တကပၤ-ခရံၣ်တၢ်ဂဲၤဆၢထၢၣ်က့ၤလၢတၢ်သံ.

၁. လၢစီဆုံအၤဒၣ်အပူၤ ပဲကိးဂၢၤဒဲးအိၣ်ဖျါဒီးသးစီဆုံလၢအမဲၢ်ချံတထံၣ်တၢ်ဘၣ်/သးစီဆုံအမဲၢ်တအိးထီၣ်ဘၣ်.

- သးစီဆုံအမဲၢ်တအိးထီၣ်ဘၣ်အိၣ်ပညီမ့ၢ်ဝဲ- အဝဲသ့ၣ်ထံၣ်/ကွၢ်တၢ်လၢမဲၢ်ချံဘၣ်ဆၣ် မ့ၢ်မ့ၢ်လၢနီၢ်သးတခီ, အဝဲသ့ၣ်တန့ၢ်ပၢၢ်/တထံၣ်တၢ်နီတမံၤဘၣ်. ထံၣ်ဘၣ်ဆၣ်,တထံၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်(မးသဲ ၁၃:၁၄-၁၅; ယံးရမံယၤ ၅:၂၁).
- လံာ်စီဆုံအလီၢ်လံၤတကတြၢၢ် (စံးထီၣ်ပတြၢၢ် ၇၃:၂၂; ၈၂:၅; ကတိၤဒိ ၄:၁၉; မံကၤ ၄:၁၂), ဒီးလံာ်စီဆုံလၢအသီတကတြၢၢ်(ယိၤဟ့ၣ် ၃:၃; ရိမ့ၤ ၃:၁၁; ၁ ကရံၣ်သူး ၂:၁၄; အူးဖူးစူး ၄:၁၈) တဲဘၣ်ပုၤလၢ ပုၤကညီသ့ၣ်တဖၣ် မ့ၢ်လၢတၢ်ဒဲးဘးအယိ အဝဲသ့ၣ်အသးစီဆုံတအိးထီၣ်ဘၣ်.
- မုၢ်ကီၢ်လံာ် စ့ၢ်ကီး ကျၢၢ်ဘၢအဝဲသ့ၣ်တဖၣ် အတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမး(မးသဲ ၁၃:၁၉; ၂ ကရံၣ်သူး ၄:၄).

၂. ပုၤလၢအသးစီဆုံအမဲၢ်တအိးထီၣ်ဒဲးဘၣ်တဖၣ်န့ၣ် ယုထံၣ်ထဲတၢ်ခဲးတၢ်န့ၣ်(အဆၢဖိ ၁က)

- ပုၤဖၤရဲၤရဲၤ- အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်ပုၤတဖၣ်လၢ အမၤအါထီၣ်/ကွဲးဖၤန့ၣ်အါထီၣ်လုၢ်လၢထူသန့တၢ်ဘျုးတဖၣ်လၢလံာ်စီဆုံ-ယွၤကလုၢ်ကထိအပူၤ (မးသဲ ၁၅:၉)
- ပုၤစၢၤဒုၤကဲ-မ့ၢ်ပုၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢအထူးလီၤစ့ၤ, မၤလီၤစ့ၤလံာ်စီဆုံအဆၢဖိတဖၣ်လၢလံာ်စီဆုံပုၤ(မၤတၢ် ၂၃:၈)
- အဝဲသ့ၣ်ခံဖုအံၤ, အသးတလီၤပလီၢ်အသးလၢတၢ်နီတမံၤဘၣ်ဆၣ်(မၤတၢ် ၂၃:၇), မ့ၢ်မ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်ခံဖုလၢအံၤ အဲၣ်ဝဲတၢ်ခဲးတၢ်န့ၣ်လီၤ (ယိၤဟ့ၣ် ၃:၁၉).

၃. ပုၤလၢအသးစီဆုံတအိးထီၣ်ဘၣ်န့ၣ် ဆိၣ်အၢတၢ်ကပီၤလီၤ(အဆၢဖိ ၁ခ-၃)

- ပုၤလၢအအဲၣ်တၢ်ခဲးတၢ်န့ၣ်, ဆိၣ်အၢတၢ်ကပီၤလီၤ(ယိၤဟ့ၣ် ၃:၁၉-၂၀).
- ပုၤဖၤရဲၤဒီးပုၤစၢၤဒုၤကဲတဖၣ် တဟဲဆူယုၣ်ဂူးအအိၣ်ဒိသိးအကထံၣ်န့ၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီဘၣ်, အဝဲသ့ၣ်ဟဲဒိသိးကမၤကွၢ်ယုၣ်ဂူး, ဒီးကွဲးစးယုထံၣ်န့ၣ်ဝဲအတၢ်ကမၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် မ့ၢ်မ့ၢ်လၢနီၢ်ခိၣ်ခိၣ်တကပၤ အဝဲမ့ၢ်ကွၢ်ဆူမူကပီၤလီၤန့ၣ် အထံၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါဝဲလၢ မူခိၣ်အတၢ်အိၣ်သးန့ၣ်ဂ့ၢ်မ့ၢ်တဂ့ၢ်ဘၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ် မ့ၢ်မ့ၢ်လၢအနီၢ်သးတကပၤအမဲၢ်ဘျီဒဲးအယိ အဝဲသ့ၣ်တသ့ၣ်ညါဒီးတန့ၢ်ပၢၢ်ကစၢ်ယွၤ ဟ့ၣ်တၢ်ပနီၣ်လၢအဆၢကတီၢ်ဝဲန့ၣ် လၢအမ့ၢ်- ယုၣ်ဂူးမ့ၢ်ခရံၣ်(မးသဲ ၁၅:၁၄; ၂၃:၁၆, ၁၇,၂၄).

၄. လၢအသးစီဆုံတအိးထီၣ်ဘၣ်အသးအယိယံာ်ထီၣ်ဒီး အကဲထီၣ်လၢတၢ်ဒဲးဘး(အဆၢဖိ ၄က)

- ဒီဖျိလၢအတၢ်ဒဲးဘးတဖၣ်ကိၤထီၣ်ကိၤထီၣ်အယိ, အဝဲသ့ၣ်သမၢကွံာ် တၢ်ပနီၣ်တဖၣ်လၢ အနဲၣ်ဆူယုၣ်ဂူးလၢအမ့ၢ်ခရံၣ်(မ့ၢ်ရံၣ်အၤ), တုၤဒၣ်လံာ်တန့ၣ်ဝဲလၢ ခရံၣ်အတၢ်ဂဲၤဆၢထၢၣ်လၢတၢ်သံဘၣ်(မးသဲ ၂၈:၁၁-၁၅; လူၤကၢ် ၁၆:၃၁).
- တၢ်ပနီၣ်လၢဝဲစီၤယိၤန့ၣ်တဖၣ်(မးသဲ ၁၂:၃၉-၄၁). ခရံၣ်မ့ၢ်ယွၤဒီးဂဲၤဆၢထၢၣ်သမူထီၣ်က့ၤလၢတၢ်သံအသီတဘျီ (မးသဲ ၄:၁၀; ၂၈:၁၇; ရိမ့ၤ ၁:၄).

၅. ယွၤစံၣ်ညီၣ်ဃုာ်အဝဲသ့ၣ်လၢ ဟံလီၤတၢ်တ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်/ဟံမၢ်ကွံာ်ဝဲ(အဆၢဖိ ၄ခ)

- ပုၤလၢအဘၣ်တၢ်ဆိၣ်အၢ-ပုၤတၢ်ဒဲးဘးဖိလၢ အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဟံတ့ၢ်ကွံာ်အီၤလၢအတၢ်ဒဲးဘးလၢအအဲၣ်ဝဲအပူၤ. အဝဲသ့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ယွၤအတၢ်စံၣ်ညီၣ်လၢအတီအလီၤ, တမ့ၢ်ဘၣ်ယွၤအတၢ်သ့ၣ်ကညီၤသးကညီၤဘၣ် (ရိမ့ၤ ၁:၁၈,၂၄,၂၆,၂၈; မးသဲ ၁၁:၁၅-၂၆; ရိမ့ၤ ၉:၁၅-၁၈).
- ယွၤသ့ၣ်ကညီၤသးကညီၤပုၤဒီး အိးထီၣ်န့ၣ်မဲၢ်ချံအတၢ်ထံၣ်(စံးထီၣ်ပတြၢၢ် ၁၁၉:၁၈; ၁ ကရံၣ်သူး ၂:၁၂).